

Drenthe op een Voetstuk: Kunst in de Openbare Ruimte

Belvédère door Strootman Architecten

Woensdag 21 januari spraken we tijdens de werkconferentie *Beeld van Drenthe* met een gemengd gezelschap van beleidsmedewerkers, (landschaps-)architecten, kunstenaars en uitvoerders over de rol van kunst in ruimtelijke opgaven. “Die rol hang af van het beoogde doel”, werd er gezegd. Want kunst is niet standaard een goede toevoeging.

Wat is het doel dan eigenlijk? Willen we kunst gebruiken als oplossing voor ruimtelijke vraagstukken? Of kunnen we kunst inzetten als toeristisch smeermiddel? Misschien willen we het landschap alleen maar een beetje mooier maken? Moeilijke vraag dus. Niet te min om een veelheid aan antwoorden.

De opmerking viel dat een kunstwerk langs de weg soms niet meer functie had dan een mijlpaal onderweg. Wat voor impact verwachten we van een kunstwerk? Hier werkt het als een symbolische poortwachter, het markeert een passage voor alle voorbijgangers. Een gedeeld symbool in de landschapsbeleving van Drenthe dat spreekt: *bijna thuis*.

Een andere interessante ingeving kwam door de column van Boetze en De Kan. Zij lieten de belvédère in het Drentse Aa-gebied voorbijkomen. Door zelf op een voetstuk te klimmen, zetten we de natuur tegelijkertijd ook op een voetstuk. Kunst heeft de kracht om te beïnvloeden hoe men ergens tegen aankijkt.

De kwestie van perspectief was ook aanwezig tijdens de werkconferentie. Iedereen heeft een verschillende insteek. Zo gaf Zijl-

stra (Provincie Drenthe) aan dat hij door het vastgelopen proces omtrent het werk *YOU ARE LOST* terughoudender is geworden. Er moet vooraf meer draagvlak gegenereerd worden bij zulke opgaves, klonk het uit de zaal. Zo stelde ook Egberts (VU) dat de plaatselijke bewoners in zekere zin mede-eigenaar moeten worden van het kunstwerk.

Met kunst kunnen we Drenthe mooier maken. Echter niet alle kunst is mooi. Zo werd er over de *Krúsrak* bij Sneek gezegd: “hij is in ieder geval wel herkenbaar”. Misschien kunnen we beter spreken van het bijzonderder maken van Drenthe. We verhogen de waarde van onze openbare ruimte door deze op een voetstuk te plaatsen. Kunst in de openbare ruimte staat symbool voor de relaties van Drenthe met het landschap.

Maar waar en wanneer voeg je kunst toe? Hoe moet het in de toekomst met het aangezicht van Drenthe vroegen we ons af. Denk na over de context, de bewoners, de belanghebbenden maar bovenal over het doel van de opgave: dat was het devies. Bij het Houtingerveld gebeurt bijvoorbeeld al zo veel, daar is kunst misschien wel té veel. De fiets-tunnel onder het station van Assen kan juist wel verrijkt worden door middel van kunst in de openbare ruimte. Het doel is hier een toegangspoort voor het Drentse Aa-gebied van te maken. Juist met kunst kan zo iets beleefbaar worden gemaakt.

Daar waar er in het landschap iets onderstreept dient te worden kan kunst dienen als spotlight, maar waar en hoe die spot gericht moet worden: dat is het doorlopende vraagstuk. Dat dat vraagstuk breed moet worden uitgezet voor een succesvolle implementatie van kunst in de openbare ruimte was een belangrijke conclusie van de dag. De werkconferentie was in dat kader een stap in de goede richting. Dat er ruimte is voor creativiteit bij ruimtelijke opgaven is duidelijk. Dus laten we het gesprek blijven aangaan over kunst in de openbare ruimte: met elkaar én met het landschap.

Voor zie zich wil laten inspireren door beeld i.p.v. tekst is er de film ‘[Het Beeld van Drenthe](#)’ (15 min.).